No. 2937 Zaterdag 2 April 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Van Raad naar Staten.

Volgens de Curaçaose Staatsregeling, [illegible] Dinsdag a.s. de eerste Dinsdag [illegible]and April de zitting der Staten [illegible] namens de Gouverneur worden geopend.

[illegible] denis, de geschiedenis n.l. van een vertegenwoordigend lichaam op Curaçao.

De nu afgetreden Koloniale Raad was een instelling van het jaar 1865.

Hoe de toestand daarvoor was, kunnen we illustreren uit wat bij de behandeling van de bestuursregeling 1865 in de Tweede Kamer door het toenmalige lid Dirks in de zitting van 9 Mei 1865 werd gezegd: „Wanneer wij de laatste „50 jaren nagaan dan zeg ik met vol „vertrouwen, dat de jaren van 1816 — „1865 een tijdperk zijn geweest van verwaarlozing en dwang, van schreeuwende willekeur en onbillijkheid, ja, ge[illegible]egd onrecht."

Door het regeringsreglement van 11865 was de Kolonie Curaçao tot een Kroonkolonie geworden in de Engelse zin van het woord. Een kolonie n.l. zoals Prof. Mr. J. de Louter, die indertijd geschilderd heeft, „waarin de Kroon de ganse „wetgevende macht uitoefent en waar 't „bestuur wordt gevoerd door ambtena„ren onder toezicht van het opperbe„stuur in patria."

„Een eerste stap, aldus Prof. de Lou„ter, op de weg van de Staatkundige „ontwikkeling der [illegible] „de Gouverneur, [illegible] bestaat, doch boven[illegible] onder zijn leden [illegible] bestemd is, den kolonialen land[illegible] met de wensen en behoeften der „bevolking bekend te maken, en met „hem de wetgevende macht binnen zeke„re grenzen uit te oefenen."

In dit Stadium van Kroonkolonie bevond zich Curaçao tot 1901.

Toen verdwenen de ambtelijke leden uit de Koloniale Raad, hielden de Gouverneur en Procureur Generaal op resp. voorzitter en ondervoorzitter van dien Raad te zijn, en werd daarmede een tweede stap in de richting van staatkundige zelfstandigheid gedaan.

Dat in 1865 Curaçao geen kiesrecht kreeg, zoals Suriname, daarvan is hoofdzakelijk de schuld te wijten aan een advies van de Koloniale Raad op Curaçao in 1862: daarvoor is de toenmalige Minister van de Putte gezwicht.

Maar in de Tweede Kamer van 1865 vond dit zwichten lang geen onverdeelde bijval. En wanneer Mr. H. W. C. Bordewijk in zijn Ontwikkeling van het Staatsrecht van Curaçao verder be[illegible] gezwicht, schrijft hij: „Bij de lezing van „wat nu volgt, is moeilijk een glimlach „te onderdrukken."

Omtrent 1894 gingen weer stemmen op voor kiesrecht op Curaçao. Uit die dagen dagtekent het boekje van den Heer Cumaceiro, aan wien daarvoor Dinsdag a.s. nog een hulde zal gebracht worden.

Minister van Dedem verklaarde in dat jaar, dat hij gaarne dit verlangen wilde bevredigen.

Minister Bergsma sprak in 1896 de hoop uit, tot een oplossing van het vraagstuk te kunnen komen.

Maar toen in 1900 de Tweede Kamer het vraagstuk opnieuw naar voren bracht, antwoordde Minister Cremer:

„Van de invoering van een stelsel van „verkiezing voor de samenstelling van „den Kolonialen Raad zal wel geen spra„ke kunnen zijn om de redenen vermeld „in den brief van den Gouverneur van „Curaçao van 25 April 1894."

Ook in 1914 uitte de Hr. Kleerekoper in de Tweede Kamer een klacht, dat het [illegible] voor de pu[illegible]

In 1922 maakte de herziening van de grondwet in Nederland ook een herziening van het regeringsreglement noodzakelijk. En een speciale commissie Staal werd daarvoor ingesteld, die ook aan verschillende leden van de Koloniale Raad hun opinie vroeg, welke opinies wij in 1930 anonym hebben gepubliceerd en in een 4 tal artikelen besproken. Heel toevallig kwam juist na het verschijnen van het 4e artikel het ontwerp van de nieuwe Staatregeling ons in handen, welke na betrekkelijk luttele besprekingen en weinige verandering door de kamers werd aangenomen en op 15 Augustus 1936 tot wet verklaard werd met kracht van inwerking treden op 1 April 1937.

In deze wet kreeg Curaçao 'n vertegenwoordigend lichaam van 15 leden, van welke 10 worden gekozen door de kiezers en 15 door het bestuur benoemd.

Dit was dus de derde stap in de richting van staatkundige zelfstandigheid.

We moeten al deze „stappen" echter nog niet als hele grote beschouwen, ook de laatste niet.

Want wanneer we het vierde hoofdstuk van de Curaçaose Staatsregeling inzien, dat handelt over de Staten en daar in de derde afdeling lezen „Van hunne macht", dan klinkt dat misschien wel heel groots, maar in feite heeft het huidige vertegenwoordigend lichaam van Curaçao nog [illegible] macht als de afgetreden Koloniale Raad, terwijl de macht van de Gouverneur aanmerkelijk is uitgebreid.

Maar het komt er veel op aan, vooral ook voor de toekomst, wanneer er een herziening van deze Staatsregeling zal moeten komen, hoe deze macht gebruikt wordt.

De voorzitter van de scheidende Koloniale Raad, de Hr. Jossy Cohen Henriquez, zeide het Donderdagavond zeer kernachtig: „Een goede volksvertegenwoordiging is niet afhankelijk van de vorm, maar wel van de mannen die de Staten uitmaken."

Dinsdag a.s. doen de Staten hun intrede in de Curaçaose politieke geschiedenis.

Het zijn de gekozenen:

Voor Curaçao

Mr. Da Costa Gomez, Mr. A. Desertine, J. Capriles, E. Martijn, Dr. W. Maal en J. Rustige.

Voor Aruba

J. R. Arends en J. M. de Cuba.

Voor Bonaire

J. de Jongh.

Voor de Bovenwinden

J. Plantz.

Verder zijn nog benoemd de Heren Mr. Ph. Bichon van IJsselmonde, J. Kroon, J. Sprockel en C. Winkel en een vacature voor een in de plaats van J. C. Henriquez.

Van de gekozenen had alleen de Heer Martijn zitting in de oude Raad.

Van de benoemden, de Heren Bichon, Sprockel en Winkel, [illegible]

Maar ook de [illegible] heel nieuw [illegible]

In onze Koloniale Raad [illegible] de Katholieken jarenlang slechts twee zetels, tot dat enkele jaren geleden Mr. Charles Ellis, zeker een der meest kundige leden, door de Koningin benoemd, werd, buiten de voordracht om, hetgeen niet zonder rumor geschied is. Ook de Heren Sprockel en Martijn waren geen door de Raad voorgestelde, maar zijn indertijd door Gouverneur van Slobbe op de voordracht geplaatst.

In vroegere jaren hebben de katholieken nog al eens de reactionnaire zijde van de Raad moeten voelen en vele hunner rechtmatige eisen, noemen we slechts de subsidiering en later de gelijkstelling van onderwijs, moesten bij koninklijke besluiten verkregen worden.

Over de Raad uit de laatste jaren hebben we in dit opzicht niet te klagen gehad. Het zij tot eer van de scheidende leden gezegd.

Het is misschien voor de leden zelf het meest te betreuren, dat de Raad in latere jaren ook niet uit eigen beweging heeft kunnen besluiten tot een meer rechtmatige evenredige vertegenwoordiging onder haar leden.

Vermoedelijk waren dan de verkiezingen wel meer ten gunste van de zittende Raad uitgevallen.

Van de 13 leden waren er 5 Protestant, 4 Israeliet en 4 Katholiek.

De tegenwoordige verhouding van de 10 gekozen leden is 6 Katholieken, 3 Protestanten en 1 Jood.

Onder de gekozen en benoemde leden samen is de verhouding thans 8 Katholieken, 5 Protestanten en 2 Israelieten.

Van de Katholieke leden werden ons door de Curaçaose R. K. Partij de portretten toegezonden, welke we hier in dit blad publiceren.

GELOOF EN WETENSCHAP

Onlangs is in den Helder ter herdenking van de grote wetenschappelijke arbeid van prof. Venning Meinesz in samenwerking met de Ned. Marine verricht, een monument opgericht.

De grote geleerde, een man van internationale faam, die de onthulling bijwoonde hield daarbij een rede, waarin hij o.m. het volgende zeide:

„Ik wil uitspreken wat onweerstaanbaar opwelt. Gedurende al die reizen onder niet steeds onschuldige, dikwijls en soms zelf kritieke omstandigheden, heb ik meer en meer gevoeld en later [illegible] behouden heeft teruggebracht. Die toegestaan heeft, dat op dit ogenblik geen enkele schaduw op de herinnering aan deze reizen valt. Ik behoef niet te zeggen, dat, waar deze gevoelens mij beheersen, ik op dit gedenkteken liever geen beeltenis gezien had. De eer kome geheel tot Hem, zonder Wiens hulp geen mensenwerk slagen kan."

Treffende woorden, die in onze tijd bijzondere aandacht verdienen, zo merkt de Gelderlander hier terecht op.

Ware wetenschap voert tot God.

We leven in een tijd, waarin het materialisme sterk naar de voorgrond is gedrongen. Maar al te velen menen in menselijke hoogmoedswaan God niet meer nodig te hebben, of hoogstens Hem naar het tweede of derde plan te kunnen verwijzen. En de godlozen-actie doet het hare om deze voor mens en maatschappij funeste levenshouding nog meer ingang te doen vinden.

Tegenover dat zelfbedrog, tegenover die valse mentaliteit schetst prof. Vening Meinesz zijn ervaringen als man van wetenschap.

Eenvoudig onopgesmukt; eenvoud is immers het kenmerk der waarheid.

„De ere van het welslagen kome geheel tot Hem, zonder Wiens hulp geen mensenwerk slagen kan."

Deze zo fiere getuigenis van een vooraanstaand geleerde toont nog eens te meer, dat ware wetenschap de dienaresse is van God, van Wien alle menselijke wetenschap en wijsheid afhankelijk is.

In 't licht des dags, bij volle zonnestralen,
Valt overal een donk're schaduw neer,
Ach, zij moest wachten tot aan 't hemels sfeer,
De nacht regeert en 't duister neer doet halen.

Een vrouw kan in haar schoot meer uit het huis dragen, dan de man er met vier paarden kan binnenslepen.

Daar is een glimlach, gul en goedig,
Een lachje, geestig, schalk en fijn,
En toch zo grensloos diep weemoedig
Dat zuchten daarbij vrolijk zijn.

Schrijf door vriendelijkheid, liefde en zachtmoedigheid uw naam in de harten der mensen die ge ontmoet op uw levensweg, en men zal u nimmer vergeten.

Laat een scherp of boos woord onopgemerkt.
Het antwoord alleen maakt de twist.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

We lazen dezer dagen hoe in een rede te Londen, de bekende politieke journalist Jules Sauerwein, die zich door zijn jarenlange, zeer nauwe relaties met zovele van de meest vooraanstaande staatslieden, diplomaten en politici der gehele wereld wel enig inzicht in de meer intieme [illegible] nen de eerstvolgende vijf jaren moet er een conferentie of een veldslag tussen Frankrijk en Duitsland plaats hebben."

Conferentie of veldslag! Een andere mogelijkheid kon Sauerwein niet ontdekken. En hij voegde er, zeer merkwaardig maar toch ook weer volkomen logisch aan toe, dat zelfs een accoord met Italië dit essentiële probleem niet kon oplossen. Maar Frankrijk en Engeland, met Amerika achter zich, konden het initiatief tot een conferentie met Duitsland nemen, waarbij zij er zich vooral voor moesten hoeden te slim bij de onderhandelingen te willen zijn. Van de aanvang af moesten zij duidelijk zeggen, dat het slot der besprekingen slechts kon zijn: een vriendschappelijk accoord of een oorlog.

We menen, dat Sauerwein in de grote lijn van zijn betoog volkomen gelijk heeft. Misschien zijn een tijd lang andere vraagstukken meer urgent naar voren gekomen, zodat het de schijn kreeg, dat de Frans-Duitse tegenstellingen, zo men wil, erfvijandschap, op het tweede plan kwam. Maar langzaam aan keert men echter weer tot het kernstuk der Europese politiek terug: de Frans-Duitse betrekkingen.

Bestaan er dan zulke ernstige of essentiële geschillen tussen de twee landen, dat het noodzakelijk is een strijd op leven en dood te beginnen, totdat een der twee tegenstanders volkomen vernietigd is? Zowel van Franse als van Duitse zijde is herhaaldelijk, en naar we geloven volkomen te goeder trouw verzekerd, dat er geen enkel territoriaal verschil tussen hen bestaat; en dat alle andere „conflicten" langs vredelievende weg kunnen opgelost worden. Op deze punten zal de oorlog dan ook niet ontbranden. De gedachten gaan veeleer in de richting van het streven naar de hegemonie in en over Europa.

Het valt niet te loochenen, dat Frankrijk doordat het de wereldoorlog gewonnen had, een tijdlang oppermachtig in Europa was. Evenmin kan ontkend worden, dat Duitsland nooit bereid is geweest in deze positie te berusten, noch de republiek van Weimar, noch het Derde Rijk. Maar de republiek schreed rustig voort, stapje voor stapje naar het einddoel wandelend, hetwelk het zeker zonder al te ernstige schokken voor Europa zou bereikt hebben; het nationaalsocialisme daarentegen heeft altijd haast; het kent slechts het woord tempo en aanvaardt alle risico's welke daaraan onvermijdelijk verbonden zijn. Het stelt zelfs het nagestreefde doel op het spel, alleen om het sneller te bereiken.

Het pan-germanisme, dat alle Duitse regeringen steeds voortgedreven heeft en dat een niet te weerstaan Duits rijk van honderd millioen strijdbare Duitsers in het hart van Europa wil grondvesten, heeft steeds [illegible] de eerste verwezenlijking van het bij alle Duitsers levende streven poogden door te zetten, ontstond het eerste werkelijke oorlogsgevaar in Europa sinds de wapenstilstand van 11 November 1918. Duitsland en Oostenrijk zwichtten.

Het tweede moment van oorlogsgevaar leefde op, niet toen Berlijn besloot de algemene dienstplicht weer in te voeren, maar toen het de 7de Maart 1936 besloot het Rijnland te her-militariseren; waardoor Frankrijk als het ware van al zijn bondgenoten in Midden-, Oost- en Zuid-Oost Europa afgeriggeld werd. Toen dorst Frankrijk de gewaagde stap niet aan en Duitsland kon zijn plannen uitvoeren.

Sindsdien is wederom vaak over oorlogsgevaar gesproken, maar dan toch niet als over een werkelijk en onmiddellijk dreigen gevaar. Italië's vriendschap, de as Rome-Berlijn was een stap verder in de richting van Duitslandse plannen.

Maar men zag nog niet zo de directe bedoeling. Totdat in de laatste weken Duitsland door het gebeurde in Oostenrijk en niet minder door provocerende redevoeringen getoond heeft, dat het Pan-germanisme weer volop leeft en opnieuw naar verwezenlijking [illegible]. Vooral in Frankrijk neemt men een onmiskenbare angst waar, niet dat vandaag of morgen een oorlog zal uitbreken, maar dat hij moet komen, zodra Duitsland gereed is, d.w.z. ongeveer over vijf jaar.

Op dit punt nu heeft Engeland in de ontwikkeling ingegrepen. Men kent Chamberlain de eerzucht, maar dan de volkomen toe te juichen eerzucht toe de pacificator, de werkelijke vrede-brenger van Europa te worden. Daartoe is het niet voldoende Duitsland te omsingelen en zo een geweldig oorlogsfront tegen een geweldig oorlogsfront te vormen. Dit is oorlogsspel en oorlogsrisico. Voor de ware heropbouw van Europa is echter vrede nodig, moeten derhalve de vier grote mogendheden, die het lot van ons werelddeel in handen hebben, tot een goed-gefundeerd, alles-omvattend accoord komen. Een geweldige taak. Maar Chamberlain heeft eerzucht en durf. Ook zijn ondernemen is niet zonder moeilijkheden en risico. Maar het gaat niet meer om details, het gaat om het geheel, om Europa en alles wat het nog aan goeds heeft overgehouden.

Daartoe heeft Engeland zijn Minister Eden opgeofferd; en benoemde het de vriend van Duitsland Halifax, die zeker met Duitsland contact zal krijgen of het al heeft. Maar hiermede beruikte het ook, dat het besprekingen [illegible] met Italië.

J. SPROCKEL.

Voorzitter van de Staten: oud-lid van de Koloniale Raad. Hoofd van de Hendrikschool.

MR. DR. M. DA COSTA GOMEZ.

Ambtenaar bij het Hof van Justitie.

DR. A. DESERTINE.

Rechter bij het Hof van Justitie.

E. MARTIJN.

Oud-lid van de Koloniale Raad. Hoofd van het handelshuis E. & G. Martijn.

J. KROON.

Voorzitter van de R. K. Volksbond.

DR. J. ARENDS.

Gekozen lid voor Aruba en geneesheer aldaar.

J. M. DE CUBA.

Gekozen lid voor Aruba en onderwijzer bij het R. K. Bijzonder Onderwijs te Oranjestad.

J. DE JONGH.

Gekozen lid voor Bonaire en Apotheker te Willemstad.

Zal dit pogen van Engeland succes hebben?

Daarvoor zal een bijna bovenmenselijke tact vereist worden.

Want Duitsland en Italië stellen hoge eisen.

Zoals we uit door ons reeds aangekondigde rede van Mussolini van Woensdag l.l. hebben kunnen vernemen, is dat land bereid voor een oorlog, niet alleen wanneer Italië zou worden aangevallen, maar zegt Mussolini, aanvallen is dikwijls nog de beste wijze van verdedigen. Bovendien heeft de oorlog in Abbessynië het leger nog versterkt, m.a.w. van een nieuwe oorlog worden we weer beter.

Toch heeft Lord Halifax in een rede van Donderdag gezegd, dat het geduld van Engeland niet als zwakheid moet worden uitgelegd.

Iets anders is echter, of Engeland zich thans al sterk genoeg acht, want het is bekend en Halifax erkende het gisteren ook, dat er in leger en vloot nog steeds een achterstand is.

Maar er wordt met koortsachtige ijver gewerkt op alle fronten. De vlootovereenkomst is ten slotte definitief gebroken. Amerika zal vandaag aan de grote mogendheden een nota sturen, dat het zich niet meer houdt aan de overeenkomst van Londen: en Frankrijk en Japan hebben zich al in eenzelfde zin uitgelaten. Men gaat dus nu schepen bouwen boven de 35 duizend ton.

Omtrent de vraag, wie dat betalen zal, maken de mogendheden ook al geen moeilijkheden, behalve Frankrijk. Daar zit Blum weer te harrewarren met zijn eigen ministers over de Financiën. Men wil wel een groot leger, maar de Fransen zijn van nature potters en niettegenstaande de rede van Mussolini zowel in Parijs als in Londen een geweldige indruk heeft gemaakt, bewaren de Fransen liever hun centen voor hun kasteeltje op de oude dag.

In Spanje blijft Franco grote vorderingen maken en is zijn leger dezer dagen de tweede provincie van Catalonië binnengetrokken. Er zijn er vier. Het front is thans maar 300 K.M. lang en talrijke vluchtelingen gaan al van Catalonië de Franse grens over. Ook zijn daar dezer dagen 1000 milicianos aangekomen en geinterneerd.

Ook aan het Guadalagara front hebben de republikeinen weer een aanval gewaagd, doch dit is vermoedelijk alleen maar om de geweldige druk op Catalonië wat te verlichten.

Intussen heeft Lord Plymouth weer eens een nieuw plan overhandigd aan de interventiecommissie. Men kan dus weer eens opnieuw beginnen met confereren.

Hitler is in Duitsland op verkiezingstournee en in verschillende steden als Hamburg, Keulen en Frankfort is hij met geweldige ovaties begroet.

Göring is thans een bezoek aan het brengen aan de ijzerertsmijnen in Oostenrijk en bestudeert of deze hem kunnen helpen in zijn vierjarenplan.

In het Oosten blijft China nog steeds aan de winnende hand.

Roosevelt heeft dezer dagen in een rede nog weer eens flink uitgepakt tegen de dictatuur en o.a. op grond van wat de verschillende dictatoriale landen te zien gaven.

Van Mexico en het olieconflict aldaar werd door den President niet gerept. Wel schijnt de Amerikaanse maatregel om het Mexicaanse zilver te weigeren, van grote invloed te zijn op de aandelen markt, daar de Mexicanen flink in waarde beginnen te dalen; maar men schijnt nog geenszins van plan de olievelden weer terug te willen geven. Integendeel.

President Cardenas heeft dezer dagen een lening uitgeschreven van 6 millioen pond, een schijntje maar, om de afgenomen olievelden te vergoeden.

De Laatste Zitting van de Koloniale Raad.

Deze laatste zitting was wel een erg stille plechtigheid.

De Voorzitter begon [illegible] van een schrijven van den Gouverneur, zoals ieder jaar, waarin hem werd opgedragen het zittingsjaar te sluiten en de leden te danken voor de verrichte werkzaamheden.

Toen werden er een paar verordeningen afgemaakt, de Motorrijtuigenbelasting en de samenstelling van de rechterlijke macht; en aangezien de Staten nog niet in de gelegenheid waren geweest een griffier te benoemen, de Heer Boskaljon benoemd tot tijdelijk griffier.

Daarna nam de Voorzitter, de Hr. J. Cohen Henriquez het woord, om de aanwezigen er aan te herinneren, dat thans na een bestaan van bijna 40 jaar in haar huidige vorm, de Koloniale Raad heenging.

Hij bracht dank voor de zeer aangename samenwerking. Hoewel er verschil van inzicht was, was er toch steeds een onderlinge waardering geweest en een goede verstandhouding.

Vooral de afdelingsvergaderingen waren steeds gekenmerkt door een gezellige sfeer.

Sommigen Uwer, aldus de voorzitter, zijn geroepen om in de nieuwe Staten zitting te nemen. Ik hoop dat ge daar de u toevertrouwde belangen met dezelfde onpartijdigheid zult behartigen.

Node nam de voorzitter afscheid van deze vergaderingen.

Er is veel tot stand gebracht, vooral in de laatste 15 jaren. En met grote moeite is de Raad tot deze resultaten gekomen. Maar ook wil Spr. herdenken de leden die zitting hadden vóór de opbloei. Zij hebben wellicht nog zwaarder werk gehad om met een begroting van 7 ton het bestuursapparaat te laten draaien.

Een goed bestuur, aldus de Hr. Henriquez, is niet afhankelijk van de vorm, maar wel van de mannen die de Staten uitmaken.

De periode dat hij als voorzitter fungeerde, zal bij hem steeds als een der aangenaamste in herinnering blijven.

De Heer van der Linde Schotborgh bracht namens de leden dank aan den Voorzitter voor zijn waarderende woorden en ook voor de prettige samenwerking. Het was voor hem een voldoening te weten, dat hij naar best vermogen de belangen van dit gebiedsdeel had voorgestaan.

Uwe leiding, zo sprak hij tot den Voorzitter, heeft vooral bijgedragen de goede verstandhouding te bewaren en hij wenste hem dan ook geluk, dat hij thans geroepen was om zitting te nemen in het hoogste bestuurscollege.

Spr. eindigde met de beste wensen voor aller welzijn.

Met het voorlezen van de notulen dezer vergadering, werd het zittingsjaar, maar ook het bestaan der Koloniale Raad beeindigd.

Het is iets anders: met zijn tijd meegaan; iets anders, door zijn tijd beheerst en overwonnen worden.

BUITENLAND.

D'ANNUNZIO.

Het eindoordeel over zijn werken van de „Osservatore Romano".

In de Italiaanse pers is Gabriele d'Annunzio bij zijn dood onder de lofprijzingen bedolven, die wel niet op de eerste plaats den schrijver golden, maar toch ook hem in de algemene verering betrokken.

De „Osservatore Romano" echter van Donderdag 3 Maart knoopt aan het bericht [illegible] korte beschouwing vast, waarin nog eens duidelijk wordt stelling genomen. Wij ontlenen er het volgende aan:

„De schrijver oefende een even ontwijfelbare als vernielende invloed uit niet alleen op de litteraire smaak van de Italianen, doch in het bijzonder op de ethisch-sociale opvattingen van zijn artistieke en intellectuele jeugdige omgeving, zodat de Kerk de gelovigen herhaaldelijk waarschuwde en zijn werken veroordeelde, ze op de index van verboden boeken plaatsend, met een verstandige bezorgdheid, waarvan maar al te velen toen en later zich geen rekenschap bleken te geven.

Dubbelzinnige heldenverering, pseudomysticisme, sensualisme, doortrokken van morbiditeit en veel erger dan het heidens naturalisme van de klassieken, zijn de dominerende motieven van zijn veelvuldige vooroorlogse productie.

Achtenswaard is in Italië de dappere houding van den dichter gebleken tijdens de oorlog, waarna hij als kunstenaar zichzelf overleefde, met neiging tot hoogdravendheid schaars gevoel voor de werkelijkheid.

Over deze dood, zo desolaat en treurig wegens de geestelijke eenzaamheid, waarin hij is heengegaan, is de Christen bizonder bedroefd; doch, terwijl hij vertrouwt op de oneindige barmhartigheid van God, kan hij toch de strengheid niet verzachten van een in wezen negatief oordeel over een werk, dat zó gesloten was voor ieder licht van ware edelmoedigheid, van goedheid en van zuivere schoonheid.

De Opera Omnia, waarvan men een nationale uitgave heeft willen maken, zullen niets moreel groots aan de toekomstige generaties leren en een droevig document blijven voor de afdwalingen van een zeer grote geest".

PATER LAGRANGE O.P. OVERLEDEN.

In het klooster St. Maximin aan de Côte d'Azur.

In de ouderdom van drie en tachtig jaren is in het Dominicanen-klooster St. Maximin aan de Côte d'Azur overleden pater Lagrange O.P., die om zijn Bijbelstudiën een grote vermaardheid heeft verworven.

Pater Lagrange werd in 1884 priester gewijd. In 1890 stichtte hij de bekende Ecole pratique d'études bibliques in het klooster van Sint Stephanus te Jerusalem, van welk klooster hij in 1892 de prior werd. Hetzelfde jaar stichtte hij de bekende Revue biblique.

Tal van werken de Bijbelstudie betreffende verschenen van zijn hand. De voornaamste zijn: La méthode historique à propos de l'Ancien Testament, dat in 1903 verscheen, Etude sur les religions sémitiques, dat eveneens in 1903 verscheen. Le Messianisme chez les Juifs, dat in 1907 het licht zag, en de uitgave van de vier Evangeliën, die van 1911 tot 1927 plaats had.

In het bijzonder is bekend zijn grote werk tot bestrijding van het Vie de Jésus van Renan.

Pater Lagrange was lid van de Franse academie voor inscripties en letteren en corresponderend lid van het Institut de France.

NEDERLAND.

WAT IS EEN NAAM?

In de [illegible] Rotterdamse Courant [illegible] Mr. A. C. Josephus Jitta aldus een artikel:

„In een discussie over de vele vraagstukken, die men tegenwoordig met het woord „ordening" pleegt aan te duiden, trachten de voorstanders van een bepaald plan tot ordening hun tegenstanders in de schoenen te schuiven, dat zij blijkbaar zijn tegen iedere ordening. Dat is een gemakkelijke methode, zich van de geopperde bezwaren af te maken. Maar het is niet een middel om de discussies te verhelderen.

Hoe vaak moet ik het nog herhalen, dat ik niet tegen iedere ordening ben? Zelfs een dubbele taak. Een taak om een goede ordening te bevorderen en een taak om een slechte ordening te verbreken.

Maar de overheid (en degenen, die haar voorlichten) moeten niet automatisch ordenen, niet alles wat haar door een groep wordt voorgelegd, welke misschien een grote meerderheid van de belanghebbenden omvat, opleggen aan een minderheid. Soms heeft een minderheid gelijk, of althans het recht overeenkomstig haar minderheidsdenkbeelden te leven en te handelen. Mits, en dit mits geldt eveneens voor de meerderheid, mits met die denkbeelden en de toepassing daarvan het algemeen belang wordt gebaat.

Elk optreden van de overheid moet met een beroep op het algemeen belang, dat meer waard is dan de speciale belangen worden gemotiveerd".

Om het weergeven van een dergelijke opvatting op deze plaats, waar het woord „ordening" met weinig goeds in verband staat, is de aanhef van het artikel, dat enkel voorbeelden ter illustratie geeft, merkwaardig. Natuurlijk weet men daardoor nog niet, of men deze stem kan bijvallen. Wellicht kan men nu verwachten, dat de N. R. Ct. voortaan de „goede ordening" ook goedkeurt. En niemand zal dat bestrijden. Het is echter de moeite waard te weten, wat men daaronder verstaat en daarover zullen de meningen wel verschillen.

Desondanks kan de N. R. Ct. moeilijk meer de ordenaars in het algemeen als verdervers doodverven.

MERKWAARDIGE ARGUMENTATIE.

Onlangs promoveerde aan de Leuvense hogeschool tot doctor in de politieke en sociale wetenschappen de heer W. J. J. Dijsselbloem op het proefschrift „De gezinsbijslag in zijn toepassing in Nederland".

Over dit proefschrift verscheen in de lib. N. R. Crt. een artikel en daarin trof de volgende passage.

„Dr. Dijsselbloem ziet de rechtsgrond der gezinsbijslagen gelegen in de eisen der sociale rechtvaardigheid. „Het is de groep kapitaal, die aan de groep arbeid, gezinsbijslagen verschuldigd is, om wille van het algemeen (economisch) welzijn".

Zoeken wij nu in het geschrift naar een deugdelijke argumentatie van al deze stellingen, dan worden wij zeer teleurgesteld. De citaten, die de schrijver ontleent, zijn van Roomse oorsprong o.m. Pauselijke encyclieken en werken van R. K. moraal-filosofen. Zij zijn weliswaar zeer talrijk, maar zij zijn alleen te aanvaarden door geloofsgenoten van den schrijver. En niet eens alle geloofsgenoten zullen ze aanvaarden".

Aldus de N. R. Crt.

Bij zulk een mentaliteit begrijpen we iets van het „catholica non leguntur" (kath. boeken worden niet gelezen) voegt Ons Noorden hieraan toe.

De argumentatie is ontleend aan kath. schrijvers en dus hebben ze voor niet-katholieken geen waarde. Deze schrijvers mogen nog zulke geleerde personen zijn, hun argumenten nog zo sterk logisch, het helpt allemaal niets, ze zijn van katholieke oorsprong en daarmee waardeloos voor niet-katholieken.

Het is wel een gemakkelijke methode, want elke gedocumenteerde weerlegging kan nu achterwege blijven.

Men kan volstaan met te betogen, dat de argumten uit een kath. bron voortkomen en daar is dan tevens hun wetenschappelijke onwaarde mee bewezen.

Blijkbaar worden door deze „niet-katholieken" van de N. R. Crt. argumenten alleen als juist aanvaard, als ze van liberale of vrijzinnige origine zijn.

De logica van deze opvatting ontgaat ons ten enemale en de wetenschappelijke waarde van een dergelijke methode zouden wij niet hoog durven aanslaan. Maar dat zal ook wel aan onze katholieke bekrompenheid liggen.

Toch wil het ons voorkomen, dat deze liberale „geleerde" zich hier heel lelijk in zijn kaart heeft laten kijken".

En onderzijds [illegible] waar vindt de N. R. Crt. een woord over gezinsbijslag in de leer der openbaring of in kerkelijke dogma's? Katholieken plegen ook ook hun menselijk verstand te gebruiken als zij sociaal-economische onderwerpen be[illegible]

CURACAO.

ZILVEREN JUBILÉ.

Op 6 April herdenkt Fr. M. August de dag dat hij 25 jaar geleden werd ingekleed in de congregatie van de Fraters van Tilburg.

Geboren op 24 Juli 1895 te Maasbree [illegible] çao.

Hij was werkzaam op Aruba, Bonaire en verschillende Stadscholen op Curaçao. Momenteel is hij werkzaam op het St. Thomas college, waar hij de helft van deze 25 jaren heeft doorgebracht.

Wegens de Vasten, zal de feestviering uitgesteld worden tot 18 April, de 2de Paasdag.

Op 6 April zal echter tussen 5 en 7 uur n.m. gelegenheid gegeven worden om den Jubilaris te feliciteren.

Nog vele jaren wensen wij toe aan deze veelzijdig ontwikkelde Frater in dienst van het Curaçaose Onderwijs.

DE CHUMACEIRO HULDE.

Naar men ons mededeelt, zal de hulde aan den Heer A. Mendez Chumaceiro plaats vinden op Dinsdag a.s. de dag der opening van de Staten des namiddags te 5 uur op de Israelitische begraafplaats op de berg Altena.

REGEN.

Gedurende de maand Maart gaf de regenmeter op het St. Thomas-college een regenval aan van 47.3 m.m.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de agenten van de Hapag het tijdschrift Germany.

an het Finse Consulaat een tijdschrift over Finland.

Van de K.N.S.M. verschillende tijdtafels.

AANRIJDING.

Op de weg, welke loopt van de weg rond het Schottegat naar post 6 op het [illegible] door een auto, bestuurd door de 28-jarige assistent stillman De H. aangereden. W. liep hierbij enige verwondingen op van niet ernstige aard. Per ambulance is hij naar het St-Elisabethsgasthuis vervoerd en aldaar ter verleging opgenomen. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

DIEFSTAL.

Door de 18-jarige naaister R. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een handtasje, inhoudende een klein bedrag aan geld, alsmede een paar slippers. In verband hiermede is door de Politie aangehouden en gehoord de 39-jarige De W., tegen wien proces-verbaal is opgemaakt.

VERNIELING.

Door de 36-jarige P. werd bij de Politie aangifte gedaan van vernieling van het rechter achterspatbord van zijn auto, welke geparkeerd stond op de Prins-Hendrikwerf alhier. Bij onderzoek bleek dat de 14-jarige H. en de 12-jarige F. met deze auto hadden gereden en hierbij tegen een andere auto waren opgereden. Tegen genoemde jongens is door de Politie proces-verbaal opgemaakt.

AANRIJDING.

In de namiddag van Zaterdag j.l. is op het terrein van de C.P.I.M. de 17-jarige werkman D. door een luxe-auto, bestuurd door de 40-jarige K. aangereden. Hierbij liep D. een vrij ernstige wonde op aan zijn rechter onderarm. Per ambulance is hij naar het St-Elisabethsgasthuis vervoerd en aldaar ter verpleging opgenomen. Door de Politie wordt een onderzoek ingesteld naar de oorzaak van de aanrijding.

AANRIJDING.

Door de 55-jarige S. werd bij de Politie aangifte gedaan, dat hij op Zaterdag j.l. in de Breedestraat (O) door een wielrijder is aangereden, tengevolge waarvan hij een niet ernstige wonde opliep aan zijn kin. Een onderzoek wordt ingesteld.

AANRIJDING.

Op de weg rond het Schottegat, ter hoogte van Sans Souci is in de avond van Zaterdag j.l. de 37-jarige werkman D. door een autobus, bestuurd door de 29-jarige chauffeur B. aangereden. D. liep hierbij een niet ernstige verwonding op aan zijn linkerschouder. Nadat hij verbonden was geworden in het St-Elisabethsgasthuis, kon hij huiswaarts keren. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

PROCES-VERBAAL OPGEMAAKT.

Tegen de 19-jarige werkman Ch. en de 23-jarige chauffeur Van U. is door de Politie proces-verbaal opgemaakt wegens overtreding van de Vuurwapen-Verordening.

AANRIJDING.

Op 29 Maart 1938 is in de Belvederestraat de 55-jarige vrouwspersoon F. door een wielrijder aangereden. Zij liep hierbij geen noemenswaardig letsel op. Door de Politie wordt een onderzoek naar de oorzaak van de aanrijding ingesteld.

AANRIJDING.

In de avond van 29 Maart 1938 heeft op de Hoofdverkeersweg, leidende van Willemstad naar de Kleine Berg een aanrijding plaats gehad tussen een luxe-auto, bestuurd door de 28-jarige S. en een vrachtauto, bestuurd door de 33-jarige M. De 21-jarige B., die in de luxe-auto zat, liep hierbij een zeer ernstige verwonding op aan zijn linkerarm. Per ambulance is hij naar het hospitaal vervoerd en aldaar ter verpleging opgenomen. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

COËDUCATIE.

Coëducatie is iets, waarover nog al grapjes verkocht worden, doch het is toch een werkelijk ernstige kwestie. Men heeft veel coëducatie gekend en kent de coëducatie nog in stadjes en vlekken, waar men zich om financiele redenen, niet de weelde kan veroorloven van twee scholen te bouwen, één voor jongens en één voor meisjes. Daar was dus praktisch de coëducatie toegepast.

Heel anders wordt de [illegible] voorstanders te zijn voor de gelijkstelling der sekse. Wat feitelijk een toestand uit nood was, moet volgens hen de algemene regel worden.

Hun verlangen wordt direct al weersproken met dat andere verlangen opgekomen uit onderwijs milieux, om de meisjes toch een ander leerplan te geven als de jongens. Een streven, dat zich b.v. uitte in het stichten der Middelbare Meisjesscholen en dat met al de aanhang van het rumoer, daar rondom ontstaan.

Het spel van meisjes is bij alle volkeren anders, haar gemoed meer ingesteld op gevoel en phantasie, haar karakter meer godsdienstig.

Werkelijk, het zou een miskenning van nogal duidelijke feiten zijn, niemand behandelt een jongen als een meisje. Nu kan men wel denken, maar hoe uit zich dat nu, als men algebrasommen opgeeft of als men ze de hoofdsteden van Holland laat van buiten leren. Dat verschil in karakter is wel zo sterk, dat het telkens om de hoek komt kijken. „Ten opzichte van een ander voorwerp, wordt een andere handeling geëist", zegt de philosophie. Welnu, dit principe eist bij de opvoeding van twee werkelijk verschillende voorwerpen, de jongen en het meisje, dan ook zijn toepassing.

Daarbij komt het gevaar, niet denkbeeldig, dat we door coëducatie jonge levens ontijdig in de war sturen.

We wijzen dan ten slotte op dit gezagsargument: Paus Pius XI heeft in zijn encycliek „Divini illius Magistri" de coëducatie, principieel genomen, verworpen als „vals en verderfelijk voor de Christelijke opvoeding."

Praktisch kunnen we soms, gelijk boven gezegd, de coëducatie dulden. De Paus spreekt natuurlijk over de coëducatie, als systeem.

Br.

DE HOLLANDERS OP TOBAGO.

De Spanjaarden hebben zich om de Antillen niet erg druk gemaakt. Guadeloupe was een doorvoerhaven, een rustplaats na de tocht over de Oceaan. Cuba, etc. werden gekoloniseerd, doch de kleine Antillen, och, sommigen waren nog niet eens met een volksplanting bezet. Echter als er vreemdelingen komen, zijn de Spanjaarden heus niet van zins, dat zo maar toe te laten. Het is waar, Mexico en heel het vaste land was voor hen een veel meer geliefd bezit, doch ze begrepen maar al te goed, dat als die Hollanders, Engelsen op de Antillen zaten, hun handel allesbehalve veilig zou zijn. Er zou geen doorkomen aan zijn. de weg naar huis zou afgesloten zijn.

Dus vechten en nog eens vechten.

Later in het tweede stadium gaan de Hollanders, Fransen, Engelsen onderling weer eens bakkeleien.

Er is wat bloed gevloeid op de Antillen!

Het aandeel van de Hollanders bij al die oorlogen is belangwekkend, daar zij ook sterk door „de melodie der verten" waren gelokt.

In 1628 trekken er een 63 Nederlandse emigranten op uit, om het eiland Tobago te bezetten en te koloniseren. Ze waren vermoedelijk wel de eerste kolonisten op dat eiland.

Wanneer men van Holland komt met de lijn over Barbados, dan heeft men de dag, nadat men Barbados aandeed, waarschijnlijk in de verte een eiland zien liggen, dat moet Tobago geweest zijn.

De Hollanders gingen er tabak verbouwen. Het had zo mooi kunnen zijn: deze voorlopers van onze sigarenfabrikanten werden echter door de Spanjaarden verdreven.

Maar ze kwamen er toch weer terug in 1654, evenals de eerste keer waren het Zeeuwen, die deze onderneming aandurfden. Het kreeg dan ook de schone naam van Nieuw-Walcheren. Ze genoten echter allesbehalve een rustig bezit, de Fransen en Engelsen, onze concurrenten, deden ze nu en dan eens een inval. Wel werd bij de vrede van Breda het eiland officieel aan Holland toegewezen en bouwde Crijnssen er een fort, doch er bleef gestook.

Nadat het de Engelsen en Fransen zelfs gelukt was, dat fortje ook weer te vernielen, werd het eiland voor goed verlaten.

Men had daar toch echter spoedig spijt van, het lag zo mooi voor de handel en ook kon men vandaar uit de Franse bezittingen zo heerlijk bestoken. Een Jan de Bont wordt opgedragen naar Tobago te gaan. Doch hij keert terug zonder er geweest te zijn, dat kost hem zijn hoofd. Een zekere Binckes bezette het eiland. De Fransen hebben er alles opgezet, om het terug te krijgen, er zijn formele zeeslagen geleverd, daar bij Tobago. Het moet daar 'n van de heftigste zeeslagen geweest zijn der Hollanders en dat wil wat zeggen. Tweemaal zijn de Fransen op het eiland afgekomen. Gedaan was het met de Hollandse bezetting. Het is echter toch vreemd, daar de Fransen zich er alleen mee tevreden stelden, alles grondig te vernielen, doch het eiland verder onbewoond achter lieten.

Men stak daarom de koppen in Holland bij elkaar om het nog eens te proberen.

De vrijbuiter Reijning werd tot voorlopig gouverneur benoemd, doch er is niets meer van gekomen.

Later in 1739 brengt de toenmalige gouverneur van Curaçao, Isaac Faesch het bestuur der West Indische Compagnie nogmaals onder ogen, dat daar nog altijd het eiland Tobago zonder bevolking, als een gemakkelijke buit ligt. doch hij sprak voor dovemans oren.

Nooit meer zou de Hollandse vlag op dit eiland wapperen.

De Engelsen namen het in 1763 in bezit. Het was dus, gezien het bovenstaande, niet zo heel onmogelijk geweest, dat Tobago nu nog in ons bezit was.

[illegible] geschiedenis te schrijven van dingen, die toch niet gebeurd zijn. Dit is maar heel betrekkelijk waar, juist wat te weten, van wat kon gebeuren en wat niet gebeurd is, geeft dikwijls een diepe kijk op personen en toestanden.

Br.

OUD MINISTER DECKERS KOMT.

We vernamen Donderdagmorgen in de Radioberichten van de Nirom, dat we binnenkort hier kunnen verwachten de oud Minister van landbouw en daarvoor van Oorlog Mr. Dr. L. N. Deckers, thans lid van de Tweede Kamer en voorzitter van de Katholieke Fractie.

De Heer Deckers zal worden uitgezonden door het Indisch Genootschap voor een bezoek aan Suriname en Curaçao en zal in Mei uit Nederland vertrekken.

We hebben dit bericht aan de Beurs redactie medegedeeld, die het niet van de persdienst had ontvangen, zoals trouwens wel met meer berichten gebeurt. Geregelde luisteraars van de Radio persberichten zullen dit wel bemerkt hebben.

Het bericht leek ons voor dit gebiedsdeel van te veel belang, om en geen publicatie aan te geven.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Met ingang van de 1ste Mei 1938 is aan den Heer B. D. P. Schrils, Postdirecteur, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend en is hij met ingang van dezelfde datum benoemd tot Secretaris van de Curaçaose Bank op Curaçao.

Gerekend te zijn ingegaan de 14de Februari 1938 is aan den commies M. M. B. J. Erens drie maanden binnenlands verlof verleend wegens ziekte.

Met ingang van de 1ste April 1938 is de schrijver M. G. Polonius werkzaam op het Departement van Openbare Werken bevorderd tot Klerk.

Met ingang van de 1ste April is 1938 de schrijver A. R. van Trikt werkzaam op het postkantoor te San Nicolaas op Aruba bevorderd tot klerk.

Aan den klerk R. M. Arends, klerk ten postkantore op Curaçao is nog veertien dagen vrijstelling van dienst verleend.

Aan Mej. F. D. Faulborn is eervol ontslag verleend als tijdelijk onderwijzeres aan de Prins Bernardschool.

De Heer R. Gehrels is ontheven van de waarneming van het hoofdschap der Prins Bernardschool en wederom werkzaam gesteld aan de Julianaschool.

Voor onmiddellijke in dienstreding wordt gevraagd een TIJDELIJK SCHRIJVER, om geplaatst te worden aan de afdeeling Recherche der Politie.

Vereischten zijn:

Einddiploma Mulo;
Leeftijd plm. 18 a 19 jaar;
Lengte minstens 1.75 M.;
Gezond, krachtig lichaamsgestel.

Sollicitaties uiterlijk tot en met 10 April 1938 in te dienen, onder overlegging van een extract uit het geboorte-register.

De Procureur-Generaal

Aan Mevr. J. C. Jippes van Steenis is eervol ontslag verleend als tijdelijk onderwijzeres aan de Julianaschool te Aruba.

De Heer M. J. Croes is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld op het hulppostkantoor te St. Nicolaas.

Met ingang van de 1ste April is 1938 aan den hulpseiner bij de Landsradio- en Telefoondienst W. A. van Eps twee weken vrijstelling van dienst en in aansluiting hieraan op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De Heer B. A. Bitter is benoemd tot tijdelijk landbouwkundige tevens plantsoenbeheerder.

De Heer S. A. Senior is benoemd tot lid van de Staten in Curaçao.

De wnd. Gouvernements-Secretaris.
R. Boskaljon.

AANTASTING VAN HET HUWELIJK.

Reagerend op de uitlating van prof. Kranenburg bij de behandeling der Justitie-begroting in de Eerste Kamer, als zou de overheid niet dwingend mogen optreden ter bescherming van de onverbreekbaarheid van het huwelijk, schrijft de Nederlander: dat de duurzaamheid van het huwelijk een constructief deel van het huwelijk zelf is.

„Zonder haar is er geen huwelijk, zoals de wetgever zich dit gedacht heeft, maar een vrije verhouding.

Dr. H. Pierson placht te zeggen, dat „vrije liefde" betekent de vrijheid elkaar ook niet lief te hebben.

Daartegenover staat nu het huwelijk als een blijvende verbintenis.

De wetgever dwingt niemand tot huwen. Maar hij handhaaft zijn huwelijksinstituut indien hij partijen belet daarvan het [illegible] testatio actu contraria", d.w.z. een verklaring die strijd met de daad.

Het is wel merkwaardig en bedroevend tevens, dat velen daarvoor thans geen oog meer hebben.

Indien men deze tijd vergelijkt met die van b.v. 80 jaar geleden, dan krijgt men in menig opzicht de indruk, dat onze tegenstanders ons dichter genaderd zijn. In de visie op vraagstukken als in de schoolstrijd aan de orde waren, in de algemene waardering ook van wat het belijdend Christendom voor het sociale en staatkundige leven betekent, is onmiskenbaar vooruitgang te bespeuren. Scherp steekt daartegen af de ontwrichting die ingetreden is in de beoordeling van fundamentele kwesties als waar het hier over gaat. In het midden van de vorige eeuw werd ook onder liberalen en modernen de onverbreekbaarheid van het huwelijk niet aangetast. De bepaling van het Burgerlijk Wetboek, dat „echtscheiding nimmer door onderlinge toestemming kan plaats hebben", werd niet als geestelijke „dwang" gesignaleerd. Die bepaling geldt ongewijzigd nog heden ten dage. Nu zij ontdoken wordt, en het voornemen bestaat die ontduiking tegen te gaan, wordt de theorie geconstrueerd, dat de duurzaamheid een individuele verplichting is, welke de Staat niet mag „afdwingen"; wordt m.a.w. het huwelijk van zijn ankers losgeslagen.

Hier is een ernstie inzinking.

Te erger, waar men daarbij zichzelf tracht wijs te maken, dat het nog slechts een particularistische opvatting van een deel der bevolking is, welke zich, voor het nieuwe licht niet gewonnen geeft.

De reeds genoemde hoogleraar zeide namelijk in een vorig debat, dat in het echtscheidingsvraagstuk de scheidslijn niet loopt tussen links en rechts, maar tussen protestants en rooms.

Wij weten niet, waaraan de protestanten dit verdiend hebben. Ik elk geval is het onjuist.

Ook de protestanten beseffen, dat het zachten.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongens congregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m. Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongens congregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:

4.45 uur vroegmis
7 uur kindermis
8.15 uur hoogmis
's avonds om 7 uur lof
In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

een negatie van het huwelijk is, de duurzaamheid daaruit los te maken.

Gelukkig mogen wij hieraan toevoegen, dat dit mede geldt voor vele protestanten die zich tot de linkerzijde rekenen, reeds de uitlating als van het vrijzinnige blad „De Avondpost", dat verklaarde dat ten dezen „met volle overtuiging aan de zijde der Regering te staan [illegible] in de Eerste Kamer scherp uitdrukte — dreigt verlaagd te worden tot een geregelementeerd concubinaat".

NOOD LEERT BIDDEN.

Onlangs herinnerde ons een Kerkblad opnieuw aan het feit, hoe ten allen tijde, de nood heeft leren bidden.

Toen in 1832 in Frankrijk onder de regering van den burgerkoning de revolutie dreigde uit te breken en reeds allerlei gruweldaden gepleegd werden, brak plotseling in Parijs een cholera-epidemie uit. Met een slag was de zorg voor de komende revolutie vergeten en de inwoners van Parijs lazen de brieven der Bisschoppen met meer belangstelling dan de redevoeringen der ministers. Men kwam tot het inzicht, dat het een dwaasheid geweest was om het kruis te verwijderen. De aartsbisschop, die zich 13 maanden had moeten verborgen houden, kon thans weer openlijk in zijn kathedraal pontificeren, de priester kon weer in zijn veel bespotte en gesmade toog op straat komen, hij werd zelfs weer begroet en kon weer vrij de zieken en stervenden bezoeken en vrome kloosterzusters mochten weer ongehinderd in de bedorven lucht van de hospitalen hun leven opofferen.

En dat is altijd zo geweest en zal wel altijd zo blijven. De nood alleen is in staat ons arme menschen de ogen weer te openen voor de geheimen van ons heilig geloof, die wij niet met onze ogen zien en niet met onze handen kunnen grijpen.

Toen een verschrikkelijke katastrophe te Lakehurst de „Hindenburg" met een slag vernietigde, toen ging het ook zo als altijd. Een geredde ooggetuige vertelt: Wij waanden ons reeds verloren, toen een passagier hardop begon te bidden. Naast mij riep men om een priester want in het uur van de dood helpt noch de leer van Darwin noch van Nietzsche, om de laatste ogenblikken te verzachten.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de „Beurs & Nieuwsberichten".

Op 79 jarige leeftijd is in Den Haag plotseling overleden de bekende letterkundige Dr. Willem Kloos.

Vergezeld van Prins Aschwin is Prins Bernhard voor enige weken naar Duitsland vertrokken.

Nederland heeft definitief de uitnodiging van de Verenigde Staten aanvaard tot deelneming aan de besprekingen inzake de maatregelen die getroffen zullen worden ten behoeve van politieke vluchtelingen, voornamelijk uit Oostenrijk en Duitsland.

SPORT - RUBRIEK

Officële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

3 April 1938: A-klasse	R.C.C. 1— Transvaal 1 (H. Elfrink)	
3 April 1938: Res-A-klasse	Jong Holland 2 — S.U.B.T. 2 (J.L.C. Pengel))	•
3 April 1938: Juniores	Hercules — Jong Holland (A. Ercol)	
10 April 1938: A-klasse	Hollandia 1 — Jong Holland 1	*
10 April 1938: Res. A-klasse	R.C.C. 2 — Transvaal 2	*
17 April 1938: A-klasse	Asiento 1 — Jong Holland 1	
17 April 1938: Res.A-klasse	Feijenoord — Sparta	*
18 April 1938: A-klasse	R.C.C. 1 — Hercules 1	
18 April 1938: B-klasse	Jong Curaçao — Sparta	*

RIO CANARIO

3 April 1938: A-klasse	Asiento 1 — Feijenoord 1 (O. Suarez)	
3 April 1938: B-klasse	Arsenal — Atlantico (Chr. Wix)	
10 April 1938: Res. A-klasse	Asiento 2 — Feijenoord 2	*
17 April 1938: B-klkasse	D.C.C. — Sparta	*
18 April 1938: A-klasse	Asiento 1 — Transvaal 1	

SCHERPENHEUVEL

3 April 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Hercules 1 (F. Kranenburg)	
3 April 1938: B-klasse	Atletico — Be Quick (A. Ercol)	*
10 April 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — S.U.B.T. 1	
10 April 1938: B-klasse	D.C.C. — Hilversum	*
17 April 1938: A-klasse	Hollandia — Feijenoord	
17 April 1938: Res. A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Hercules 2	*
18 April 1938: Res. A-klasse	Scherpenheuvel 2 — S.U.B.T. 2	
18 April 1938:B-klasse	Arsenal — Atletico	*

De A-klasse wedstrijden beginnen om half vijf.
De res.A-klasse en B-klasse wedstrijden beginnen om 3 uur.
De Juniores wedstrijden beginnen des morgens om 9 uur.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 35 minuten.

De Verenigingen worden er nogmaals [illegible] Elftal-opgaven tenminste 5 dagen voor de eerste Zondag [illegible] bezit moeten zijn van den 2den Secretaris.

Eveneens wordt gewezen op het inzenden aan genoemd adres van de wedstrijd- en ruilformulieren en wel zoals bij Reglement bepaald.

Verenigingen die nog geen vlag hebben ingeleverd, worden verzocht zulks zo spoedig mogelijk te doen. Het adres van den 2de Secretaris is de heer G. M. Beltram, Bergstraat 17.

Met ingang van 1 April 1938 zijn de 1937 toegangskaarten tot het terrein Mundo nobo ingetrokken en alleen de nieuwe gele geldig.

SECRETARISSEN EN AANVOERDERS WORDEN NOGMAALS NADRUKKELIJK GEWEZEN OP ART. 9 R.C.W. (blz. 66) BETREFFENDE HET INZENDEN VAN DE WEDSTRIJD- EN RUILFORMULIEREN. DEZE TE ZENDEN AAN DEN 2den SECRETARIS, BERGSTRAAT 17, WILLEMSTAD.

Ingeschreven als werkende leden van:
Scherpenheuvel: H. Kelle en S. G. T. da Costa Gomez.
Hercules: L. R. Isidora en J. Marquez.
S.U.B.T.: R. Rotestand, J. Nahar en C. W. Grovell.
Afgeschreven als lid van:
Atletico: G. C. Martis.
Afgevoerd als juniores van S.U.B.T.: R. Rotestand, J. Nahar en C. W. Grovell.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 649.

K
KRO
O

Wereldprogramma
Zondag, 3 April 1938 [illegible]
[illegible] Curaçaotijd

1. Wilhelmus — Opening
2. Ouverture „Dichter und Bauer"... Fr. v. Suppé Concertgebouw Orkest o.l.v. Prof. W. Mengelberg
3. „Wereld — Apostolaat" door een Pater Monfortaan
4. Berichten „Van en Voor de Missiepost
5. HONGAARS PROGRAMMA door HET ORKEST KISS BELA en SZUSSI GABOR, ZANG
6. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart
7. Eventuele Actuele Aetherflitsen en Vaderlandse Kroniek
8. Sluiting.

Koloniale Uitzending van de K.R.O. Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M. Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Cadetten Mars............J. Ph. Sousa Grenadier Guards o.l.v. G. Miller
2. Wat in Nederland verscheen door Anton van Duinkerken
3. NEDERLANDSE DANSEN EN LIEDEREN door HET K. R. O. ORKEST o.l.v. MARINUS VAN 'T WOUD en LIES DE LEEUW, ZANG (eigen opnamen)
4. De Wereld in Vogelvlucht en Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. INTERNATIONALE POTPOURRI door DE VIER VAN THOLEN EN VAN LIER en DE KRO-BOYS o.l.v. PIET LUSTHENHOUWER (eigen opnamen)
6. Sluiting.

EEN SOCIAAL ADVOCAAT KARDINAAL.

Bij de prelaten, die in het laatste Geheim Conhistorie door Z.H. den Paus tot kardinaal der Katholieke Kerk zijn verheven, verdient de primaat van Gallië, de aartsbisschop van Lyon, bijzondere aandacht.

Over deze merkwaardige persoonlijkheid schrijft dr. A. in het „Overijsels Dagblad":

Mgr. Gerlier, werd in 1880 als zoon van een hoog ambtenaar der posterijen te Versailles geboren. Hij is een achter-klein-neef van de heilige Catharina van Genua, wier dialogen door Emile Erens vertaald werden en waartoe dom Richard Schutte O.S.B. de belangrijke inleiding schreef. Dat was in een tijd toen in Nederland zelfs van niet-Katholieke zijde aandacht aan de mystiek werd geschonken.

De jonge Gerlier deed schitterende studies aan de universiteit van Lyon en promoveerde in de Rechten op een thesis, die richting geeft: „Over de woekerbepalingen in het arbeidscontract".

Er wordt heel wat meer rumoer in de arbeidswereld veroorzaakt door minder betekenisvolle werken!

Gerlier werd advokaat aan het Hof van Appèl te Parijs en volgde Jean Larolle op als voorzitter van de Katholieke jeugdvereniging in Frankrijk. Een sociaal advokaat dus.

Als zodanig maakte hij met zijn welsprekend woord indruk in België en Canada. „Zijn godsvrucht en zijn welsprekendheid deden wonderen" zeide kardinaal Dubois, de aartsbisschop van Parijs.

Op drie-en-dertig-jarige leeftijd meldde hij zich aan om priester te worden aan het groot-seminarie van Issy.

Ondertussen brak de oorlog uit en werd de seminarist opgeroepen. Gewond en gevangen genomen als adjudant.

In 1921 priester gewijd, wordt hij terstond door kardinaal Dubois tot onderdirecteur benoemd van de Diocesane werken en iets later verheven tot erekanunnik.

Het is alsof bij dezen bijzonderen man alles in snel tempo geschiedt.

Want in 1925 wordt hij door Z.H. den Paus benoemd tot bisschop van Tarbes en Lourdes. Zijn devies was: Ad Jesum per Mariam.

In Juli 1937 vertrouwt de Paus hem de zware post van het aartsbisdom Lyon, waardoor hij primaat van Gallië wordt.

En thans, enige maanden later kardinaal.

Van hem is het dappere woord. „Er zou geen communisme noch socialisme zijn, wanneer de hoofden der Staten beter de leer der Kerk hadden toegepast".

En omdat anders de gelovigen gemakkelijk de schuld op de regeerders alleen konden leggen, mag ook geciteerd worden dit andere:

„De sociale rechtvaardigheid en de liefde zijn twee dringende eisen, waaraan de Katholieken niet altijd beantwoord hebben. Te vaak zijn de Katholieken het slechts bij naam geweest."

Zo is het. En zo bewijst [illegible] wereld, als zij maar wilde, gerechtigheid en vrede zou kunnen vinden in de Katholieke Kerk, die men echter dikwijls liever vervolgt dan volgt.

Een dwaasheid, die door de volken zwaar wordt geboet.

Wat ook gezegd kan worden van het sociaal en ander te kort der Katholieken zelf.

NEDERLAND.

BEROUWVOLLE MOORDENAAR.

Brief aan een priester.

Men zal zich nog de moord herinneren op den pastoor van het Limburgse plaatsje Geysteren. Zijn opvolger, de tegenwoordige pastoor heeft nu, naar het nieuwe Katholieke maandblad „Memento" meedeelt, uit de gevangenis het volgend schrijven, door een van de moordenaars ondertekend, ontvangen:

Zeereerw. Heer Pastoor,

„Nog dikwijls denk ik aan die donkere koude nacht, toen we met vieren waren uitgegaan om geld te roven en er toe kwamen om den pastoor te vermoorden.

Al jaren lang had ik mij om God noch gebod meer bekommerd, maar kort na die moord heb ik alles weer in orde gebracht bij een priester in België.

„Toen we later gevangen genomen werden, heb ik de straf gelaten aanvaard. — Die acht jaren gevangenis zijn [illegible] is niet het ergste, het berouw en de spijt zijn veel erger.

„Met hard werken heb ik hier in de gevangenis wat geld verdiend; ik stuur het u toe, wilt u daarvoor een H. Mis lezen voor uw voorganger, die door ons werd vermoord?

„En als u bij het „Memento" voor de levenden gekomen bent, denk dan ook aan de vier moordenaars, die hier in de gevangenis zijn — en bid voor ons."

Hierbij tekent de redactie van „Memento" aan: „De Heilige Kerk omarmt met eeuwige en alomvattende moederliefde moordenaar en vermoorde" en zij knoopt er een korte beschouwing aan vast over de gemeenschap der heiligen.

DE GOUDSTROOM NAAR NEDERLAND.

We lezen in Ons Noorden.

Reeds meerdere malen wezen wij op het voortdurend stijgen van de goudvoorraad bij de Nederlandse Bank. Onlangs heeft deze voorraad een recordhoogte bereikt van ƒ 1425.8 millioen.

Volgens het Dagblad van Noord Brabant is dit cijfer nog te laag te noemen „want zeer vermoedelijk heeft het Egalisatiefonds in de laatste weken ook nog goud bij de Ned. Bank „beleend", daar het dit voordeliger zou kunnen belenen dan verkopen, want de verkoopsprijs, zijnde de oude goudprijs van vóór de devaluatie, geeft telkens een verlies."

Onlangs heeft de heer Pollema in de Eerste Kamer met een zeer gedocumenteerd betoog gewezen op de zeer grote gevaren, die er voor Nederland verbonden zijn aan de steeds voortgaande goudstroom naar Nederland; indien Rusland of de Ver. Staten of Engeland er toe overgaan de goudwaarde te verminderen of hun munt verder te devalueren (hetgeen helemaal geen onmogelijkheid is, zelfs de felste tegenstanders van den heer Pollema moesten dit toegeven!), lijden wij terstond enorme verliezen. Wij zijn te solied, ons land is zo safe dat wij er zelf nadeel van ondervinden. Dank zij de z.g. aanpassingpolitiek van den Minister van Financiën c.s. worden wij internationaal zo goed vertrouwd dat men bij ons zijn goud veilig acht en wij zelf gebukt gaan onder de druk van zoveel edel metaal. Behalve echter dat wij groot risico lopen op geweldige verliezen bij een event. verdere goudwaarde vermindering of vergroting der muntdepreciatie door het buitenland, heeft de onophoudelijke goudtoevoer tengevolge dat onze gulden elke bewegingsvrijheid kwijt is. Hierop heeft ook de heer Pollema in de Senaat zeer nadrukkelijk gewezen. Zelfs geringe stijging van de gulden brengt onmiddellijk zware verliezen aan ons eigen land, dat de guldens liet devalueren teneinde daarmede het bedrijfsleven te helpen.

Het Dagblad van Noord Brabant, de oorzaak zoekend van deze goudstroom, die ons bedrijfsleven zozeer bemoeilijkt schrijft dan:

„Het wordt zo wel een eigenaardig geval met het Egalisatiefonds en de monetaire politiek. Terwijl het goud zich aldoor opstapelt, lijdt het Egalisatiefonds voortdurend verliezen, want de goudtoevloed wil niet ophouden. Zelfs zou de belening van het goud bij de Bank al noodzakelijk kunnen zijn om te vermijden, dat het Egalisatiefonds een nieuw crediet moet aanvragen om zijn operaties te kunnen voortzetten.

Was deze goudtoevloed van meestal vagebonderend kapitaal, welke steeds de gulden neiging geeft tot stijgen, nu niet te voorkomen geweest? De verklaring der Regering, dat de gulden zijn natuurlijk evenwicht tegenover goud moest vinden, heeft die goudstroom eerder in de hand gewerkt. Had zij echter verklaard, dat zij nimmer tot stabilisatie van de gulden zou overgaan beneden een zeer depreciatiepeil, b.v. dat van de sterlinglanden, dan zou de aanlokkelijkheid voor het zwervend kapitaal [illegible] in de gulden te vluchten veel minder [illegible] zijn geweest en......... zou het Nederlandse bedrijfleven niet bij de stukken moeten [illegible]."

De reputatie van een „safe land" te zijn kan voor sommigen zeer aanlokkelijk zijn, maar wanneer die reputatie ons bedrijfsleven geld en onze arbeiders werkgelegenheid kost, is het toch wel een zeer twijfelachtige eer voor zo safe door te gaan.

LEVEN EN STERVEN IN STATISTIEK.

Cijfers over Nederland.

Wij sterven niet méér dan vroeger — althans niet méér dan de laatste vijf jaren, vertelt ons de „Statistiek van de sterfte, naar de leeftijd en de oorzaken van de dood, over het jaar 1936", uitgave van de Algem. Landsdrukkerij.

Wat de provincies betreft, ziet men dat in de provincies Zuid-Holland en Limburg het sterftecijfer lager is dan van het Rijk, terwijl Friesland het hoogste cijfer aangeeft. Voor het Rijk is het sterftecijfer per 100 der gemiddelde bevolking 8.75 voor de mannen en 8.62 voor de vrouwen. Over 1935 waren die cijfers 8.84 en 8.63 en over 1932 9.07 en 8.92. Het sterftecijfer der mannen is, als steeds, iets hoger dan dat der vrouwen.

Een vergelijking sedert 1840 toont aan, hoe gunstig de sterfte in de loop der jaren is geworden. Van 26.56 in de periode 1840—1849 daalde de sterfte tot 8.68 per 1000 inwoners in 1936. De afneming is van periode tot periode onregelmatig. [illegible] sterfte die der vrouwen (8.75 per 1000 mannen en 8.62 per 1000 vrouwen.) Voor de provinciën en de groepen van gemeenten is dit voor 1936 niet altijd het geval. In de provincies Noord Brabant, Gelderland, [illegible] Groningen, alsmede in [illegible] 5001—20.000 inwoners, overtreft de vrouwensterfte die der mannen.

Wat het aantal stergevallen naar de leeftijd betreft, vindt men het hoogste cijfer in de groep 65—79 jaar en wel 34.65. In de groep 80 jaar en daarboven is het percentage 16.75. Het sterftecijfer is dalende in de kindergroepen, hetwelk uit de volgende cijfers blijkt. Kinderen beneden 1 jaar stierven in 1932 11.32 en in 1936 9.02. Kinderen van 1 jaar: in 1932 2.04 en in 1936 1.4; van 2—4 jaar zijn de cijfers resp. 2.03 en 1.65. Voor het Rijk bereikten van 100 gestorvenen 51.40% de leeftijd van 65 jaar of daarboven. In de provincie Friesland was dit percentage (59.05) het hoogste; in de provincie Limburg (42.42) het laagste.

Aan tuberculose stierven in 1936 1489 mannen en 1578 vrouwen, zijnde 4.01% en 4.29% van het totale sterftecijfer. Aan kanker en andere kwaadaardige gezwellen stierven 5286 mannen en 5854 vrouwen (14.25% en 15.90%), hartziekten 5670 mannen en 5988 vrouwen (15.28% en 16.26%). Een gewelddadige dood stierven 1733 mannen en 631 vrouwen (4.67% en 1.71%).